

Przekop i kanał na Mierzei Wiślanej w świetle prawa polskiego i europejskiego oraz polityki rządu

Debata Hevelianum , Gdańsk 16.04.19

Konferencja PKE, KRR i CCB

Zagadnienia

- ▶ 1. Postępowanie środowiskowe w sprawie Przekopu, pomoc prawna Fundacja Frank Bold
- ▶ 2. Polityka a prawo PL i UE
- ▶ 3 Argumenty RDOŚ , EKO-UNII
- ▶ 4. Rygor natychmiastowej wykonalności a prawo
- ▶ 5. Rola UE
- ▶ 6. Co dalej?

Postępowanie środowiskowe w sprawie Przekopu

- ▶ 1. Rozpoczęcie procedury środowiskowej 2017r - RDOŚ Gdańsk
- ▶ postępowanie administracyjne mającego na celu wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach kończącej postępowanie OOŚ
- ▶ 2. Raport oddziaływana na środowisko (OOŚ) ok 1000 stron
- ▶ 3. Liczne uwagi do raportu EKO-UNII, OTOP, innych NGO oraz Urzędu Marszałkowskiego lipiec 2018
- ▶ 4. Częściowa odpowiedź inwestora i uzupełnienie Raportu OOŚ jesień 2018

Polityka a prawo PL i UE- argumenty?

- ▶ Kiedy kończy się postępowanie a zaczyna polityka?
- ▶ Wbicie łopaty w piaszczysty brzeg Mierzei Wiślanej od strony Zatoki Gdańskiej przez Prezesa PiS J.Kaczyńskiego- kampania wyborcza do samorządu, jesień 2018
- ▶ 5 grudnia 2018 r w postępowaniu w pierwszej instancji. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie (dalej: RDOŚ w Olsztynie) wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (WOOŚ.4211.1.2017.AZ.67),
- ▶ 2.1.19 Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA zwróciło się do organu drugiej instancji - Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przed którym toczy się postępowanie odwoławcze.
- ▶ **Najważniejszym błędem wyżej wymienionej decyzji jest pominięcie znaczącego negatywnego wpływu planowanej inwestycji na 2 obszary Natura 2000 na Mierzei Wiślanej i Zalewie Wiślanym**

Polityka rządu wpływ na stosowanie prawa

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku -niepokorni odchodzą

- ▶ pismem z dnia 28 czerwca 2018 r. Wydał negatywną opinię na temat sprawozdania, wskazując na wiele błędów i przeoczeń.
- ▶ Niektóre komentarze zostały uzupełnione w późniejszym załączniku do raportu OOS, ale nie wszystkie istotne kwestie zostały poruszone.
- ▶ Zgodnie z ówczesną opinią RDOŚ w Gdańsku cały raport jest utrzymany w konwencji „założenia braku wpływu”, zwłaszcza przy zastosowaniu proponowanych środków minimalizujących, a nie przy materialnie uzasadnionym wykluczeniu wpływu.
- ▶ **JEDNAK pismem z dnia 23 października 2018 r. RDOŚ w Gdańsku wydał pozytywną opinię na temat planowanego przedsięwzięcia, zmieniając wcześniejszą negatywną opinię,**
- ▶ **NASTĄPIŁO TO po zmianie na stanowisku osoby pełniącej funkcję Regionalnego Dyrektora ds. Środowiska Ochrona w Gdańsku, która miała miejsce kilka dni po wydaniu negatywnej opinii o planowanym projekcie.**

Dyrektor RDOŚ Olsztyn- asekuracja:

- ▶ z analizy wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko w zakresie środowiska naturalnego i emisji zanieczyszczeń do powietrza, hałasu, gospodarki wodnej i gospodarki odpadami, wynika, że **przedmiotowy projekt nie powinien mieć znaczącego negatywnego wpływu na środowisko, pod warunkiem że warunki wdrożenia określone w niniejszej decyzji są należycie spełnione.**
- ▶ **Powyższy wniosek jest nieprecyzyjny i niejednoznaczny, a także wyraźnie wskazuje na wątpliwości organu.**
- ▶ W podsumowaniu RDOŚ w Olsztynie uniknął kategorycznego i konkretnego stwierdzenia co do możliwości znacznego **negatywnego wpływu na przedmiot i cele ochrony i integralności obszarów Natura 2000**, ograniczając się do określenia wpływu na środowisko w „polu przyrody” .

Argumenty- RDOŚ Olsztyn

- ▶ W treści dokumentacji przedłożonej przez Inwestora wskazano, że planowana inwestycja może mieć negatywny wpływ na oba obszary Natura 2000 Zalew i Mierzeja Wiślana (PLH280007 i PLB280010),
- ▶ **Pominięcie konieczności uzgodnienia inwestycji z KE**
- ▶ jednak podczas oceny oddziaływania na środowisko uznano, że przy zastosowaniu odpowiednich środków kompensujących, inwestycja będzie miała „marginalny” lub „umiarkowany” wpływ na obiekty ochrony obszarów Natura 2000.
- ▶ Ponadto w decyzji RDOŚ w Olsztynie stwierdził, że ponieważ planowana inwestycja nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na obszary Natura 2000, **nie stanowi przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej, a zatem są brak przesłanek do przeprowadzenia analizy, czy planowana inwestycja spełnia warunki nadrzędnego interesu publicznego, wskazując, że głównym celem projektu jest rozwój społeczny i gospodarczy regionu.**
- ▶ Należy podkreślić, że użycie niejasnych słów, takich jak „marginalne” lub „umiarkowane”, wskazuje na **niepewność RDOŚ** co do skali wpływu na analizowane obszary Natura 2000.
- ▶ Prawidłowa interpretacja ustawodawstwa krajowego powinna uwzględniać cele, dla których ustalono wyżej wymienione dyrektywy, a sama procedura oceny oddziaływania na środowisko, w szczególności dla obszarów Natura 2000, **musi uwzględniać zasadę ostrożności, która jest podstawą polityki UE w prawie ochrony środowiska. Zasada ta jest również zapisana w art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej, który stanowi, że:**
- ▶ *każdy plan lub przedsięwzięcie niezwiązane bezpośrednio z obszarem lub niezbędne do zarządzania tym obszarem, które może mieć znaczący wpływ na nie, indywidualnie lub w połączeniu wraz z innymi planami lub projektami podlega odpowiedniej ocenie jego wpływu na ten obszar z punktu widzenia celów ochrony terenu.*

Argumenty dotyczące znaczącego wpływu ze strony EKO-UNIA

- ▶ **Potencjalny znaczący negatywny wpływ na obszary Natura 2000 potwierdzają wnioski zawarte w ekspertyzach naukowych:**
 - ▶ 1. ichtiologiczna dr Michał Skóra
 - ▶ 2. ornitologiczna dr Szymon Bzoma
 - ▶ 3. dotycząca ssaków morskich- foka szara oraz na granicy wyginiecie morświn- dr. Iwona Pawliczka
- ▶ **Szereg braków, nieścisłości, błędów w dokumentacji i decyzji RDOŚ w Olsztynie - dr hab. Maciej Przewoźniak (autor wcześniejszego raportu OOŚ z 2012r) i inni eksperci**

Przykłady braków

- ▶ dokumentacja przedłożona przez Inwestora, jak i decyzja RDOŚ w Olsztynie **nie uwzględniają analizy potencjalnego wpływu planowanego przedsięwzięcia na populacje ssaków bałtyckich - foki szarej *Halichoerus grypus* i morświna *Phocoena phocoena*.**
- ▶ Ponadto **nie uwzględniono problemu wysokich fal spowodowanych przemieszczaniem się dużych statków w Zalewie Wiślanym i ich oddziaływaniem na obszary Natura 2000- masowe niszczenie lęgów ptaków**
- ▶ Ponadto dokumentacja przedłożona przez Inwestora **nie wskazuje imieniem i nazwiskiem autorów, którzy przygotowali raport o oddziaływaniu na środowisko**, co budzi uzasadnione wątpliwości co do wiarygodności przeprowadzonych w nim analiz.

Rygor natychmiastowej wykonalności- jak się łączy prawo?

- ▶ W dniu 12 grudnia 2018 r. **RDOŚ w Olsztynie wydał postanowienie nakładające rygor natychmiastowej wykonalności na decyzję.**
- ▶ W rezultacie, **pomimo faktu, że postępowanie odwoławcze jest nadal w toku, w dniu 15 lutego 2019 r. Wojewoda Pomorski, na wniosek inwestora, wydał decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie dostępu infrastruktura zatem formalnie rozpoczyna fazę budowy.**

Rygor natychmiastowej wykonalności - jak się łamie prawo - cd?

- ▶ Zgodnie z przepisem art. 72 sek. 1 pkt 23 w związku z ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenie oddziaływania na środowisko, **Wojewoda Pomorski powinien odmówić wszczęcia tej procedury do czasu zakończenia postępowania odwoławczego przed Dyrektorem Generalnym Ochrony Środowiska.**
- ▶ **Natychmiast po wydaniu decyzji Wojewody dokonano w 5 dni wylesiania kilkudziesięciu ha na wydmach Mierzei Wiślanej na terenie planowanej inwestycji (ogrodzenie, policja, harwestery)**
- ▶

Naruszenie Prawa krajowego i UE

- ▶ Postawa KE- zapytanie do rządu RP w 2018r w tej sprawie(rząd PiS trzyma się tezy o braku znaczącego wpływu na środowisko i braku potrzeby uzgadniania inwestycji z KE)
- ▶ rozpoczęcie dialogu/ pytań KE do rządu RP pod wycince lasu na Mierzei
- ▶ pytania do rządu dotyczące różnych aspektów: środowiskowych, gospodarczych i bezpieczeństwa?

- ▶ Czy nastąpi postępowanie jak w sprawie Puszczy Białowieskiej ?
- ▶ - presja opinii publicznej Obóz dla Mierzei,
- ▶ konferencje,
- ▶ procedura prawna
- ▶ obecność obywateli

Zdjęcie
żuławy.tv

Odpowiedzialność polityczna, gospodarcza i karna ?

- ▶ **Rząd - Minister Żeglugi Wielkiej Marek Gróbarczyk, były poseł Parlamentu Europejskiego**
- ▶ **Wojewoda Pomorski- Dariusz Drelich**
- ▶ **Dyrektor RDOŚ Olsztyn, Gdańsk**

Przyszłość

- ▶ Mierzeja Wiślana, Zalew Wiślany - Natura 2000 i bardzo ważna ostoja przyrodnicza na Bałtykiem- Cud Natury, szereg cennych i wyjątkowych walorów przyrodniczych, unikalny kawałek dzikiej Polski
- ▶ **Park Narodowy jako alternatywa gospodarcza dla tego regionu**
- ▶ Żegluga turystyczna motorem rozwoju nie barki, na których nie wiadomo co i kiedy powieziemy
- ▶ Gospodarcza iluzja rozwoju transportu do Elbląga i wzrostu przewozów w portach w Gdyni i Gdańsku

▶ Dziękuję za uwagę !

▶ Radosław Gawlik

▶ Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA

